

kos) adókulcs sávhatárát január 1-jéig visszamenőleg 200 ezer forinttal, 1,9 millió forintra emelték. Nincs sok dolga ezzel a módosítással annak, akinek egész évben volt munkáltatója, mert a bérszámfejtők az év második felében az új szabályokhoz igazították a levonásokat. Ha viszont 2009 második felében valakinek nem volt munkahelye, adóbevallásában igényelheti vissza a túlvont adót. Ugyanez a helyzet azokkal a családi pótlékra jogosultakkal is, akik tavaly decemberben veszítették el az állásukat. A szeptember 1-jétől érvényes előírások szerint ugyanis ez a juttatás adóterhet nem viselő járandóságnak minősült, ami emelhette a fizetendő adót. Csakhogy tavaly december 15-ei határozatában az AB ezt alkotmányellenesnek ítélte, és visszamenőleges hatállyal eltörölte. A munkáltatók a decemberi béreknél már ellensúlyozhatták a túlvonást, akinek viszont időközben megszűnt a munkahelye, az az adóbevallásában kérheti vissza a különbözetet.

Az adókedvezmények közül 2009-ben megszűnt az egyes bónuszok egyedi korlátja, és a tavalyi évre összesen nyolc jogcímen (például magán-nyugdíjpénztári tagdíj-kiegészítés, tandíj, közcélú adomány révén), együttesen legfeljebb 100 ezer forint adókedvezmény érvényesíthető. Ekkora összegre csak az jogosult, akinek éves jövedelme nem haladta meg a 3,4 millió forintot; e fölött 3,9 milliós jövedelemig csökken, utána pedig megszűnik a kedvezmény (az önkéntes pénztári befizetések utáni adókedvezményt nem kell figyelembe venni a 100 ezer forintos küszöbnél, és az továbbra is jövedelemtől függetlenül elszámolható). A bónuszok folyamatos megnyirbálása közepette sokan megfélemlítettek arról, hogy tavaly januártól debütált egy új kedvezmény, ami a különböző háztartási szolgáltatások (például lakásfelújítás és -korszerűsítés, gyermekgondozás, háztartási készülék-javítás) számlája után vehető igénybe. A háztartási szolgáltatások utáni adókedvezmény is része a 100 ezres keretnek, az pedig évközi változás, hogy a bónusz érvényesítéséhez mégsem kell csatolni a bevalláshoz a számlát, az elévülésig azonban természetesen meg kell őrizni. A háztartási szolgáltatások adókedvezménye – hasonlóan más bónuszokhoz – a számla bruttó összegének 30 százaléka.

Ha valaki lekési a bevallás május 20-ai határidejét, mert például hosszabb ideig külföldön vagy kórházban volt, akadályoztatásának megszűnése után 15 napon belül be kell nyújtania bevallását, igazolási kérelemmel együtt, más esetben késedel-

mi bírságra számíthat. Akinek pótlólagos adókötelezettsége van, de ezt nem tudja egy összegben teljesíteni, 100 ezer forintnál alacsonyabb összeg esetén legfeljebb négy hónap alatt részletekben is megfizetheti azt. E szándékát elegendő a bevallási

nyomtatványon jeleznie, amit a hivatal tudomásul vesz. Ha a fizetendő summa meghaladja a 100 ezer forintot, illetve az adózó négy hónapon belül sem képes leróni a tartozását, egyedi kérelmet terjeszthet elő az adóhivatalnál.

FORDULAT A LEHMAN-KÖTVÉNYESEK ÜGYÉBEN

Visszautasítható ajánlat

Nem állnak el a Lehman-kötvényekkel befüzdött hazai befektetők a papírokat nekik eladó Citibankkal szemben indított perekből, mivel keveslik a bank ajánlatát a kötvények névértékének 55 százalékos megtérítésére.

Több mint másfél évvel az amerikai Lehman Brothers bukása után viszontláthatnak valamennyit befektetett pénzükből a bankház kötvényeiből a krach előtt bevásárló hazai magánszemélyek. Ehhez május 21-éig jelezniük kell a papírokat nekik eladó Citibank Magyarországnak, hogy elfogadják ajánlatát kötvényeknek a névérték 55 százaléka való visszavásárlására. Ha igent mondanak, tíz banki munkanap múlva, azaz június 7-én készpénzben felvehetik a jussukat – ígéri a banknál.

Bár a Citibank nem közölte, összesen hány darab és mekkora összértékű Lehman-kötvényt értékesített Magyarországon, a HVG – a bank által nem cáfolt – információi szerint hazai magánszemélyek 2004 júniusa és 2008 májusa között összesen 6,2 milliárd forintért vásároltak e papírokból. Ha tehát mindenki élne a felkínált lehetőséggel, azt a Citibank 3,4 milliárd forintja bálná, ez 2008. évi 16,6 milliárd forintos profitja egyötödének felelne meg. A tavalyi eredményét még nem publikálta a Magyarországon 2009 elejétől az amerikai multi fióktelepeként működő pénzintézet, a Nemzetközi Bankárképző Központ adatai szerint azonban tavaly a megelőző évinél 40 százalékkal több profitot ért el, ezzel a harmadik legjobban teljesítő hazai hitelintézet volt 2009-ben (HVG, 2010. május 1.).

Mivel erősen kétséges, hogy a Citibank visszakapja a köt-

vénny tulajdonosoknak kifizetendő összegeket a Lehman csődeljárása során, nehezen érthető a pénzintézet lépése. Főként hogy a Citibank közölte, nincsen semmilyen jogi kötelezettsége a Lehman-kötvényekkel kapcsolatban, nem követett el jogsértést. Ez esetben viszont nem világos, miért pont most állt elő a farbával. A hazai Lehman-kötvény-tulajdonosok már az amerikai bankház 2008. szeptember 15-ei bukása óta próbálják elérni, hogy a bank vásárolja vissza a papírjaikat, hiszen azokat kvázi kockázatmentesként adta el nekik. Emiatt a legelszántabb kötvénygazdák pert is indítottak, mivel úgy ítélték meg, a Citibank nem egyszerűen közvetítői szerepet játszott a papírok értékesítésében, hanem maga is felelős azért, hogy beragadtak e befektetésükbe.

Bírósági tárgyalás Lehman-kötvények ügyében.
Kockázatos kimenetel

„Attól tartok, a Citibank ajánlatának időzítése azzal magyarázható, hogy a Fővárosi Bíróság június 8-án dönt első fokon az ügyfelem, Bálint György által a bank ellen indított perben, s abban nekünk áll a zászló” – közölte a HVG-vel Zatik Zsuzsanna ügyvéd. A nyerési esély miatt Bálint nem fogadja el a Citibank ajánlatát, s folytatja a pereskedést. A magánbefektető azt kéri az FB-től, érvénytelenítse a Citibankkal 2007. július 5-én Lehman-kötvények vásárlására kötött szerződését, mondván: a bank megtévesztette, amikor a papírok eladásakor nem tájékoztatta őt a Lehman megrendült gazdasági helyzetéről. Például arról, hogy a befektetőház részvényei 2007 első felében 24 százalékkal leértékelődtek, s a másodrendű jelzáloglevelek piacának összeomlása miatt a banknak 450 millió dolláros vesztesége keletkezett. Bálint visszaköveteli a kontraktus alapján leszurkolt 50 ezer dollárját és a 600 dolláros jutalékot is. Kérdés, a bíróság a kötvények leértékelődésében való felelősség elismerésének találja-e a Citibank egyezségi ajánlatát, vagy elhiszi, hogy a pénzügyi méltányosságból, ügyfelei érdekeit szem előtt tartva hajlandó féláron visszavenni a papírokat.

Mindenesetre a Citibank komoly dilemma elé állította a többi Lehman-károsultat azaz, hogy még az FB verdiktje előtt kell dönteniük az ajánlat elfogadásáról. Ha kéri papírjaik áron aluli kifizetését, akkor később már nem fordulhatnak bírósághoz, ahol – Bálint pernyerése esetén – akár a teljes befektetésük visszaszerzésére esélyük lehetne. Ha viszont nem élnek a mostani ajánlattal, és Bálint nyer, akkor jogászok szerint még mindig két eset lehetséges. Egyfelől nem kizárt, hogy a Citibank – újabb befektetői keresetek bírósági benyújtásától tartva – az 55 százalékosnál magasabb visszavásárlási árajánlatot tesz. Másfelől még mindig jogi útra terelhetik az ügyet, ha a megemelt tét sem nyeri el a tetszésüket. A befektetők számára a legnagyobb kockázatot Bálint peresztése jelentheti, ez esetben ugyanis nagy az esélye annak, hogy egy fillért sem látnak viszont a pénzükből, hiszen – mint azt a HVG-vel a Citibank közölte – a Lehman-csődeljárás kimenetele és a kötvények kifizetése bizonytalan. A többi Lehman-kötvény-tulajdonost tanácsal ellátó BloChamps Capital Zrt. a 40 millió forintnál kisebb értékű befektetéssel rendelkezőknek az 55 százalékos ajánlat elfogadását javasolja – közölte a HVG-vel Illés Orsolya, a BloChamps vezető tanácsadója.

Alkupozíciók

A végéhez közeledik az a tavaly nyár óta tartó alkufolyamat, amelynek során a K&H Bank egyezkedik azokkal, akik vásároltak nála belga anyabankja, a KBC által 2005 ősze és 2007 tavasza között mintegy 30 milliárd forint értékben, rendkívül kockázatos hitelek és értékpapírok fedezetével kibocsátott, úgynevezett CDO-kötvényekből. Az ajánlatok ügyfelenként eltérőek – hogy milyen alapon, arra a HVG többszöri érdeklődésére a bank nem adott elfogadható magyarázatot.

A kaposvári K&H-fiók homlokzata.
Kártalanítási ajánlatok

A Citibankot már korábban beperlő károsultak azonban nem élnek a lehetőséggel – tájékoztatta a HVG-t a Bálinttal együtt 14 ügyfelet képviselő Zatik, valamint az együttesen 1,5 milliárd forintot Lehman-kötvényekbe investáló, miniszterekből, színészekből, művészekből és élsportolókból álló 45 fős pertársaság ügyében eljáró Szőnyi Viktor. Utóbbi érvelése szerint „a visszavásárlási ajánlat az általunk ismert legalacsonyabb arányú kartalanításra szól”. Ez csak részben igaz, mivel Németországban még kevesebbet, a névérték felét kapták vissza a Lehman-kötvényesek – ezzel a lehetőséggel csak a befektetők nyolc százaléka nem élt. A spanyol Santander a magyarországi Citibankhoz hasonlóan 55 százalékos ajánlatot kínált, a svájci Credit Suisse viszont 60–65-öt. A leggálánabbnak a belgiumi Citibank bizonyult,

Befektetése háromnegyedét kapta csak vissza az az óvatosságból névtelenséget kérő Somogy megyei magán-személy, akit a K&H 2006 januárjában beszélt rá 100 millió forint értékű CDO-kötvény megvásárlására. A bank első kartalanítási ajánlata még 50 százalékos kifizetésről szólt, amit a pórus járt befektető kevesellt, ezért bírósághoz fordult, kérve a szerződés érvénytelenítését. Ezt követően a K&H újabb ajánlatokkal állt elő. Végül az lett a nyerő, amelynek során a bank papírjait a névérték 80 százaléka saját, 3 éves lejáratú, a háromhavi irányadó budapesti bankközi kamatlábhöz (ez kedden 5,24 százalékos volt) igazodó kamatozású kötvények jegyzéseként számította be, majd utóbbiakat 94 százalékon értékesítette, s az abból befolyó pénzt térítette vissza. Cserébe a befektető lemondott a peréről.

Rendeződött annak az agrárcégnek az ügye is, amelynek a K&H 140 millió forintot hitelt adott, cserébe „mindössze” annyit kérve, hogy abból az utolsó fillérig CDO-kötvényeket vegyen. A cég azáltal jutott többletforráshoz, hogy a kötvények utáni negyedéves kamat magasabb volt, mint amennyit a bank a hitel után felszámított. A K&H most a kötvények terhére leírta a hitel 90 százalékát és annak kamatait, a fennmaradó, mintegy 13 milliós követelését pedig 3 éves, évi 8 százalékos kamatozású, normál kölcsönné alakította át.

amely felajánlotta, hogy a készpénzben kifizetett 65 százalék 3 évi lekötését évi 5,3 százalékos kamattal díjazza, így az eredeti befektetések 75 százaléka térülhet meg. E lehetőséggel, a magyarországinál közel egy hónappal hosszabb gondolkodási időt követően, a kötvénygazdák 97 százaléka élt. Ausztriában bíróság kötelezte a Generali Österreichet, hogy az általa értékesített „Premium Edition 168” fantázianevű, 2020-ban lejáratú életbiztosítási termékekre befizetett összegek 168 százalékát szolgáltatassa vissza, mert csak a szerződések apró betűs részeiből derült ki, hogy azokért a Lehman vállalt kezességet. Ugyanígy kell helytállnia a szintén osztrák Constantia Privatbanknak a Lehman kezességével kibocsátott Dragon FX Garant nevű termékének vásárlóival szemben.

CSABAI KÁROLY

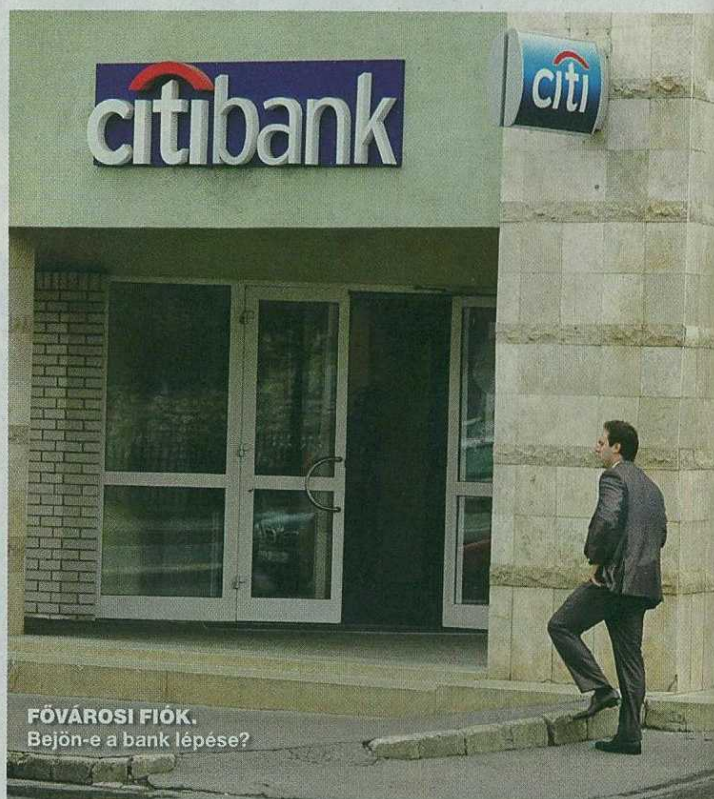
LEHMAN-KÁROSULTAK KONTRA CITIBANK

Egyezés és extra perek

Májusban dönteniük kell a hazai Lehman-károsultaknak, elfogadják-e a Citibank kártérítési ajánlatát. Időközben a felügyelet magatartása is megkérdőjeleződött.

Sokan követték irigykedve a nemzetközi fejleményeket azok közül, akik idehaza bevásároltak a 2008 szeptemberében csődbe ment Lehman Brothers kötvényeiből. A konzervatív, kockázatmentes nem szándékozó ügyfeleknek ideális megtakarításként eladott, tőkegaranciát kínáló értékpapírok hazai tulajdonosai ugyanis a csőd óta eltelt bő másfél évben nemigen kaptak biztatást a Citibanktól. A kötvények magyarországi terítője következetesen elhárította a felelősségét, és mind ez idáig elzárkózott a kártérítési igények teljesítése elől (*Kötvénykonfliktus – Figyelő, 2010/4. szám*). A hazánkban összesen 6,5 milliárd forintért eladott papírok tulajdonosai így csupán sóvárogva hallgathatták a hasonló cipőben járó külföldi ügyfelek kifizetését – Szingapúrtól kezdve Olaszországon és Spanyolországon át Belgiumig. Utóbbi országban az ottani Citi-érdekeltség a névérték 65 százalékán vásárolja vissza az értékpapírokat.

MEGLEPETÉS. Az előzményekhez képest tehát váratlan fordulat, hogy most a belgiumihoz hasonló megoldást kínál a Citibank a magyarországi károsultaknak is. A május 21-éig jelentkezők kárát hajlandó részben megtéríteni, igaz, kevésbé gáláns módon: 55 százalékon vennie vissza a kötvényeket. „Mostanra világossá vált, hogy a csőd eljárások bonyolultak, várhatóan sokáig eltartanak még, és teljesen bizonytalan a kimenetelük. Erre való tekintettel, az ügyfelek támogatását szem előtt tartva, ajánlottunk fel egy azonnali megoldási lehetőséget” – mondta el kérdésünkre Hencz Éva, a Citibank médiakapcsolati igazgatója. Szerinte ennek a lépésnek és a bank el-

len folyó peres ügyeknek semmi közük egymáshoz. A felelősségét a papírok forgalmazója egyébként most sem ismeri el, az egyezségi ajánlatot tehát pusztán méltányossági alapon teszi meg.

Zatik Zsuzsanna ügyvéd ugyanakkor úgy véli, az időzítés nem véletlen. A hazai Lehman-károsultak közül 13 kötvénytulajdonos jogi képviselője szerint a Citibank így próbálja meg javítani a pozícióját, közvetlenül azelőtt, hogy a 2008 decemberében elindított első pe-

res ügyben elsőfokú ítélet születhet. Ez ugyanis június 8-án várható, feltéve persze, hogy újabb fordulatok miatt nem napolják el a tárgyalást. Új szempontokból ugyanis éppenséggel nem volt hiány eddig sem, miáltal a Citibank elleni eljárás ma már sokkal többről szól, mint amikor elindult.

A felperesi érvelés a kezdettől fogva úgy szólt, hogy a Citibank megtévesztette az ügyfeleket, és úgy adott el nekik Lehman-kötvényeket, hogy az amerikai intézmény jelzálogpiaci helyzetéről pontos képet tárt volna a VIP-befektetők elé. A bankot perelő jogi képviselőinek egy másik érve viszont csak mostanában vált világossá.

Immobilizált értékpapírok a magyar piacon

PÉNZÜGYI INT.	KIBOCSÁTÁS	KIBOCSÁTÓ	KÖTVÉNY-ÖSSZEG
Erste Bank Hungary Nyrt.	2007. augusztus 10.	Erste Bank der oester. Sparkassen AG	25 milliárd euró
Erste Befekt. Zrt.	2009. július 6.	Erste Group Bank AG	30 milliárd euró
KBC	2007. szeptember 10.	AAA Auto Group N.V.	45 millió euró (részvény)
K&H	Nincs adat	KBC IFIMA NV	25 milliárd euró
MKB Bank	2006. június 1.	MKB	50 millió euró
OTP Nyrt.	2009. augusztus 26.	OTP Bank Nyrt.	5 milliárd euró
UniCredit	2007. március 1.	BNP Paribas Arbitrage Issuance B.V.	15 milliárd forint

Egy sokkal technikaibb, de mégis messzebb mutató kérdésről van szó. Nevezetesen arról, hogy a Citibank ezen értékpapírokat nem az itteni jogszabályoknak megfelelően hozta Magyarországon forgalomba. Zatik Zsuzsanna szerint valójában egy, a magyar jog szerint nem létező értékpapírt adott el az ezekből minimum 3 millió forintért vásárló klienseknek. A hatályos törvények szerint ugyanis kizárólag dematerializált értékpapírt lehet nálunk nyilvánosan forgalomba hozni, a szóban forgó Lehman-kötvények viszont úgynevezett immobilizált papírként kerültek a piacra. Ennek következtében a banki nyilvántartásuk sem szabályos, a tulajdonosok nem rendelkeznek korrekt értékpapírszámlával, és tulajdonukat adott esetben az adóhatóság felé is nehezen tudnák igazolni.

ÉRTELMEZÉSI KÉRDÉS. Ezen a ponton került a képbe a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF), amellyel szemben április 27-én törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményeztek a Legfőbb Ügyészségnél. Az ügyvédnök állítja ugyanis, hogy a felügyelet mulasztott és törvényt sértett, amikor nem hívta fel a figyelmet: a szóban forgó kötvények kibocsátása és nyilvános forgalomba hozatala nem felel meg a magyar jogszabályoknak. „A PSZÁF még nem értesült arról, hogy a hatósággal szemben törvényességi eljárást kezdeményeztek volna” – reagált lapunk megkeresésére Binder István. A felügyelet szóvivője hozzátette, a dematerializációs kötelezettség a jogszabály szerint csak a Magyarországon kibocsátott, forgalomba hozott kötvényekre vonatkozik, a Lehman Brothers-papírok viszont nem ilyenek voltak. „Azoknak hazánkban kizárólag másodlagos forgalmazása történt” – fogalmazott Binder.

A Citibank védekezése szerint egyébként hasonló, immobilizált értékpapírokat más bankok is forgalmaztak már az országban, hiszen azok megfelelnek az uniós jogszabályoknak. A peranyagok között becsatolt egyik dokumentum szerint többek között az Erste Bank és a K&H anyacége, valamint az MKB Bank és az OTP is forgalomba hozott ilyen kötvényeket (*a nagyobb kibocsátások adatait lásd külön*).

A június elején esedékes következő tárgyalás tehát ebből a szempontból precedensértékű lehet. Ha a bíróság a Lehman-károsultnak ad igazat, és kimondja, hogy egy, a magyar jog szerint nem létező értékpapír miatt semmis az ügyfél Citibankkal kötött szerződése, annak érdekes következményei lehetnek. Egyrészt a Lehman-károsultak kérhetik az eredeti állapot visszaállítását, és 55 százalék helyett a kötvényeik névértékének 100 százalékára tarthatnak igényt. Másrészt további bankok más kibocsátásainak résztvevői is vérszemet kaphatnak. Egyelőre szigorúan teoretikus gondolat kísérletként akár arra vetemedhetnek, hogy ha a szóban forgó értékpapírok teljesítményével nincsenek megelégedve, akkor a Lehman-per indoklásaira hivatkozva megtámadhatják az érintett bankokkal egykor kötött szerződéseiket.

Böngéssze a FigyelőNet friss híreit a mobilján bárhol, bármikor! Olvassa le a mobilkódot vagy küldje az FN szót alapdíjas sms-ben a 06209000777-es számra!

Mobilkód infó:
www.kodstart.hu

FEKETE EMESE